

BİLİŞİMDEN YANSIYANLAR

Her sene olduğu gibi bu sene CeBIT Eurasia Bilişim Fuarı tam yaz mevsiminin sonbahar ile birleştiği noktada, 31 Ağustos ile 5 Eylül 2004 tarihleri arasında Beylikdüzü Tüyap Fuar Merkezi'nde gerçekleştirildi. Ben de her sene yaptığım gibi fotoğraf makinemi boynuma asarak, bolca merak eşliğinde fuarda yeni ve ilginç neler var görüntülemeye koyuldum. Açıkçası kendi adıma gördüğüm yenilikler açısından çok parlak bir ziyaret olduğu söylenemez, en azından İnternet üzerinde sıkça karşımıza çıkan çizgi ötesi fikirleri yansıtan türden ürünlerin canlı örnekleri bu sene fuarda yok denecek kadar azdı. Yine de bilişim teknolojilerinin gelişimine dair günümüze ve yakın geleceğe ışık tutan ilginç örneklerden sizin için bir derleme yaptım.

Öncelikle dizüstü bilgisayarlardan başlayalım. Dizüstü bilgisayarlardaki giderek küçülme eğilimi farklı markalara yayılarak devam ediyor. Aslında oldum olası süper taşınabilir adı verilen yeterince küçük dizüstü modelleri piyasada bulunabiliyordu, ancak bunlar ağırlık ve yerden tasarruf için optik okuyucu gibi parçaların dışardan ayrıca bağlanmasını şart koşuyorlardı. Geçen senenin Bilişim yazısında Sony'nin ağırlığı 1 kilo civarında olduğu halde optik sürücüsünü üzerinde bulunduran modelinden bahsetmiştim. Bu sene Asus firması benzer bir ürüne imza atmış. Centrino tabanlı ve boyuna göre hatırı sayılır özelliklere sahip bu bilgisayar, 1 kiloyu biraz geçen ağırlığına rağmen optik sürücüsünü beraberinde taşıyor. Cihazın kapladığı yüzey alanını daha iyi anlayabilmek için resimdeki açık CD sürücü kapağıyla bir kıyaslama yapabilirsiniz; genişlikleri neredeyse aynı.

Tabii dizüstü bilgisayarlardaki sürekli küçülme eğiliminin yanında, son yıllarda multimedya ve film tutkunları için bir de büyüme eğilimi baş gösterdi. Resimde gördüğümüz Toshiba Satellite modeli dizüstü bilgisayar, "geniş ekran dediğin işte böyle olur" dercesine 17 inçlik devasa ekranıyla dikkat çekiyordu. Ekranın ne ölçüde büyük olduğunu standart form faktörüne sahip klavyenin iki tarafında ne kadar boşluk kaldığına bakarak anlayabilirsiniz, geniş ekran olmayan sistemlerde çoğu zaman klavye genişliği monitör genişliğine denktir. Ancak dizüstü bilgisayarını masaüstü multimedya ve görüntü uygulamaları i-

çamurda bulan bir doğa bilimci, kırsal bölgelerde baz istasyonlarının bakımını yapan bir mühendis veya sürekli farklı koşullarla mücadele eden bir asker olduğunuzu düşünün. Bu durumda cihazın ne olursa olsun sizinle kalmaya ve çalışmaya devam etmesi, ağırlığının 1 kilo olmasından veya büyük ekranda sinema keyfi yaşatmasından çok daha önemlidir. İşte bu ihtiyaca yönelik olarak üretilen Panasonic Toughbook serisi dizüstü bilgisayarlar, fuarda sergilenen cihazlar arasındaydı. Toughbook'ların önemli özellikleri arasında zor şartlara dayanıklı magnezyum alaşımli kasa, suya, toza ve sarsıntıya karşı direnç, 8.5 saate ulaşan pil ömrü ve dokunmatik ekran yer alıyor. Hatta sistemlerde aşırı sıcaklarda zarar görmemesi için aktif dolaşımli soğutma sistemi ve -20 dereceye kadar sabit dışkin düzgün çalışabilmesi için özel ısıtıcı bile mevcut.



Asus'un yeni süper taşınabilirinde optik sürücü sisteme dahil.



Toshiba'nın 17 inç dev ekranlı dizüstü bilgisayarı, büyüklüğünün bedelini ağırlığıyla ödüyor.

çin kullanmayı tercih edenleri hedefleyen bu sistem, büyüklüğünün bedelini 5 kiloya yaklaşan ağırlığıyla ödüyor. Neredeyse "süper taşınamayabilir" adlı yeni bir kategori oluşturmaya aday.

Bazıları da vardır ki onlar için küçüklük veya büyüklük bir önem taşımaz, onlar için sağlamlık önemlidir. Örneğin dağ bayır gezip sürekli toza



Panasonic Toughbook serisi dizüstü bilgisayarlar, zorlu şartlarla mücadele için her türlü donanımına sahip.





Sistem sadece monitör ve kablosuz klavye-fare setinden oluşuyor.



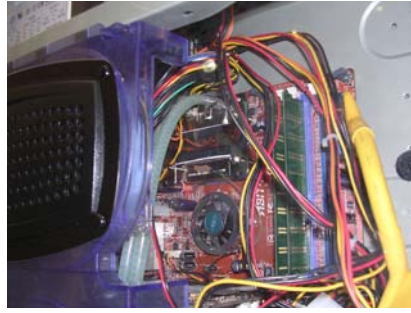
Tek bir güç bağlantısı, tüm sistemi çalışır duruma getirmek için yeterli.

Masaüstü sistemler klasmanında, fuarda oldukça ilgi çekici bir şey dahil masaüstü sistem sergileniyordu. Fotoğrafta da görebileceğiniz gibi sistem sadece klavye, fare ve LCD monitörden oluşuyor. İşin sırrı bilgisayarın tüm donanım bileşenlerinin, subwoofer taşıyan hoparlör sisteminin, sürücülerinin ve giriş çıkış ünitelerinin monitörün üzerinde bulunduğu platforma entegre edilmiş olması. Klavye ve fare de kablosuz olunca, sistemi çalıştırmak için size kalan sadece monitör ünitesinin arkasında yer alan güç girişine fişi takmaktan ibaret. Böylece tek bir bağlantıyla kablo karmaşasından uzak, tam fonksiyonel bir masaüstü bilgisayara kavuşmuş oluyorsunuz. Zengin giriş-çıkış üniteleri, dahili DVD sürücü ve TV alıcısıyla oturma odasından bilgisayarı eksik edemeyenler için karmaşadan uzak, komple bir çözüm.



Müzik seti görünümü bu ürün, overclock meraklıları için bir su soğutma sistemi.

Fuarda overclock, yani yongaları normalde olduğundan daha hızlı çalıştırma konusunu hobi e-



Resimde işlemcinin soğutucusu üzerine yerleştirilmiş su borularını görebilirsiniz.

dinenlere hitap edecek ürünler de vardı. Overclock sırasında karşılaşılan en büyük problem normalden hızlı çalışan yonga ve belleklerin aşırı ısınmasıdır. Thermaltake Aquarion III, bu sorunu çözmek için yongaları su dolaşımıyla soğutan bir sistem ortaya koymuş. Resimdeki pompa cihazı borulardaki su dolaşımını sağlarken, kasa içinde boru tesisatı suyu kritik parçalar üzerinde yer alan özel soğutucu plakaların üzerinden geçirerek etkin bir soğutma sağlıyor. Pompanın üzerinde yer alan göstergelerle dolaşımdaki suyun ve parçaların sıcaklığını sürekli kontrol altında tutmak, veya daha az gürültü sağlama için soğutucu pervanelerin hızını kontrol etmek de mümkün.



Teleskopa benzeyen bu alet, lazer ışınları yardımıyla yüksek hızlı veri iletişimi kurabilen bir Free Space Optics cihazı.

Bilim ve Teknik dergisinin Nisan 2003 sayısında "Modern Çağın Mors İletişimi" başlığıyla yayınlanan yazıda Free Space Optics adı verilen bir kablosuz iletişim teknolojisinden etraflıca bahsetmiştim. Bu teknoloji, birbirini görebilen iki lazer cihazı arasında lazer ışını yardımıyla kablosuz veri aktarımı yapılabilmesi

prensibine dayanıyor. Fuarda gezerken bu servisi Türkiye'de vermekte olan Omnitek firmasının standında yer alan FSO cihazları dikkatimi çekti. Omnitek Genel Müdürü Muammer Uysal'la biraz konu üzerinde sohbet etme fırsatı da buldum. Muammer Bey sistemin bir süredir Türkiye'de kullanıldığından ve bu sistemi tercih eden kurumların her geçen gün arttığından bahsetti. Ayrıca optik cihazlara buğu önleyici rezistanslar yerleştirilmesi ve diğer bazı teknolojik gelişmeler sayesinde, sistemlerin iletişimde kötü hava şartlarının etkisi eskisine oranla daha az hissedilir olmuş. FSO sistemleriyle 1 Gigabit hızında çift yönlü bağlantı kurmak mümkün, bağlantılar uygulamada her ihtimale karşı 150Mbps'lik RF hatlarıyla destekleniyor. Ayrıntılı bilgi için <http://www.omnitek.com.tr> adresini ziyaret edebilirsiniz.



Siemens'in minik cep sunucusu PockServ boyundan büyük işler başarmaya aday.

Fuardaki gadget tabir edilen cihazlardan da bir örnek vererek yazıyı sonlandıralım. Resimde gördüğünüz kibrit kutusundan biraz büyüğe olan bu alet, Siemens'in PockServ adını verdiği ilginç bir sunucu ürünü. Üzerinde USB ve Ethernet bağlantısı bulunan alet aynı zamanda Bluetooth kablosuz iletişim teknolojisi de sahip. Peki ne yapıyor? İçinde özel bir Linux sürümü barındıran PockServ aslında bir cep sunucusu. Yani bu cihazı ağ üzerine bağladığınız anda minik bir veritabanı veya Web sunucusu olarak kullanmaya başlayabiliyorsunuz. Bu kadar yetmez dersanız, içine MP3 formatındaki müzik dosyalarını doldurarak Bluetooth kulaklık yardımıyla MP3 çalar olarak kullanmanız veya içinde dosya taşımanız da mümkün. Şimdilik konsept bir ürün olduğu için ne zaman satışa sunulacağı belli değil.

Elbette bunların haricinde fuarda daha başka ilgi çekici teknolojiler veya sadece belli gün ve saatlerde sergilendiği için benim bir türlü denk gelemediğim ürünler de vardı. Bunların hepsine birden burada yer verebilmek takdir edersiniz ki mümkün değil, bu nedenle seçimimi daha çok genel kullanımı hedefleyen ve ilginç özellikleriyle ön plana çıkan örneklerden yana kullanmaya çalıştım. Gelecek sene, umarım çok daha ilginç teknolojilerle dolu bir fuar bizi bekliyor olur.

Levent Daşkıran